

Warszawa, dnia 27 lutego 2019 r.

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-501-21/19

Informacja

Państwowej Komisji Wyborczej

o warunkach udziału obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 26 maja 2019 r.

W wyborach do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej mogą głosować i kandydować obywatele Unii Europejskiej niebędący obywatelami polskimi, którzy są wpisani do stałego rejestru wyborców prowadzonego przez gminę (art. 10 § 1 pkt 2 i art. 11 § 1 pkt 4 Kodeksu wyborczego).

I. Wpis do rejestru wyborców

1. Wpis do rejestru wyborców obywatela Unii Europejskiej niebędącego obywatelem polskim następuje na jego wniosek złożony w urzędzie gminy właściwym ze względu na jego miejsce stałego zamieszkania.

We wniosku podaje się:

- nazwisko i imiona,
- imię ojca,
- datę urodzenia,
- numer paszportu lub nazwę i numer innego dokumentu stwierdzającego tożsamość,
- adres zameldowania wyborcy na pobyt stały lub adres ostatniego zameldowania na pobyt stały w Polsce.

Do wniosku dołącza się:

- kserokopię ważnego dokumentu stwierdzającego tożsamość wnioskodawcy,
- pisemną deklarację, w której wnioskodawca podaje:

- swoje obywatelstwo,
- adres stałego zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Dokumenty niesporządzone w języku polskim są składane wraz z tłumaczeniem na język polski dokonany przez tłumacza przysięgłego. Dotyczy to również innych dokumentów składanych przez obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi.

2. Przepisy nie wskazują terminu, do którego najpóźniej wniosek o wpisanie do rejestru wyborców musi zostać złożony, aby wyborca mógł wziąć udział w wyborach. Jednakże należy mieć na uwadze, że wójt (burmistrz, prezydent miasta) ma 5 dni na rozpatrzenie wniosku.
3. Obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim wpisany w Polsce do rejestru wyborców nie ma prawa do głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego przeprowadzanego na podstawie przepisów innego państwa Unii Europejskiej, w tym w kraju swojego pochodzenia.
4. Wzory wniosku o wpisanie do rejestru wyborców oraz pisemnej deklaracji załączanej do wniosku są dostępne w urzędach gmin oraz na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej www.pkw.gov.pl.

II. Czynne prawo wyborcze (prawo wybierania) i bierne prawo wyborcze (prawo wybieralności)

1. **Czynne prawo wyborcze**, tj. prawo udziału w głosowaniu (prawo wybierania) w wyborach do Parlamentu Europejskiego ma stale zamieszkujący w Polsce i wpisany do rejestru wyborców obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim, który:
 - najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat,
 - nie został pozbawiony praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu,
 - nie został ubezwłasnowolniony prawomocnym orzeczeniem sądu (art. 10 § 1 pkt 2 i § 2 Kodeksu wyborczego).

Wyborca jest wpisywany do spisu wyborców. Można być wpisanym tylko do jednego spisu.

2. **Bierne prawo wyborcze** (prawo wybieralności) ma osoba mająca prawo wybierania w wyborach, do Parlamentu Europejskiego, która:

- najpóźniej w dniu głosowania kończy 21 lat,
- od co najmniej 5 lat stale zamieszkuje w Rzeczypospolitej Polskiej lub na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Prawa wybieralności nie ma osoba:

- skazana prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- pozbawiona prawa wybieralności w państwie członkowskim Unii Europejskiej, którego jest obywatelem (art. 11 § 1 pkt 4, § 2 pkt 1 i § 4 Kodeksu wyborczego).

III. Warunki udziału w głosowaniu

1. **Głosowanie w Polsce w miejscu stałego zamieszkania**

Wyborca wpisany do rejestru wyborców, zostanie wpisany z urzędu do spisu wyborców w gminie, w której ujęty jest w rejestrze wyborców, sporządzanym dla obwodu głosowania właściwego dla jego miejsca zamieszkania.

2. **Głosowanie w Polsce poza miejscem stałego zamieszkania**

➤ **Głosowanie w miejscu pobytu czasowego, po dopisaniu do spisu na wniosek wyborcy**

Wyborca wpisany do rejestru wyborców — przebywający czasowo poza miejscem wpisania do rejestru, może wziąć udział w głosowaniu w miejscu czasowego pobytu, jeżeli złoży pisemny wniosek o dopisanie do spisu wyborców.

We wniosku podaje się:

- nazwisko i imiona,
- imię ojca,
- datę urodzenia,

- numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość, a także miejsce i datę jego wydania,
- adres stałego zamieszkania (adres, pod którym wyborca ujęty jest w rejestrze wyborców),
- adres, pod którym wyborca czasowo przebywa.

Wniosek składa się w urzędzie gminy, na obszarze której czasowo przebywa wyborca, **najpóźniej w 5. dniu przed dniem wyborów, tj. do dnia 21 maja 2019 r.**

Wyborca dopisany do spisu wyborców na własny wniosek zostanie z urzędu skreślony ze spisu w miejscu stałego zamieszkania.

➤ **Głosowanie na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania**

Wyborca wpisany do rejestru wyborców, który zamierza zmienić miejsce pobytu przed dniem wyborów może otrzymać zaświadczenie o prawie do głosowania. Z zaświadczeniem takim można głosować w dowolnym obwodzie głosowania w Polsce, za granicą lub na polskim statku morskim.

Wniosek o wydanie zaświadczenia o prawie do głosowania składa się w urzędzie gminy, w której wyborca będzie ujęty w spisie wyborców, **najpóźniej w 2. dniu przed dniem wyborów, tj. do dnia 24 maja 2019 r. Może on zostać złożony pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej.** Zaświadczenie o prawie do głosowania wyborca odbiera za pokwitowaniem osobiście albo przez upoważnioną pisemnie osobę.

W przypadku upoważnienia innej osoby do odbioru zaświadczenia wyborca sporządza wniosek o wydanie zaświadczenia i upoważnienie (może to być jeden dokument), w którym wskazuje swoje imię (imiona) i nazwisko oraz numer paszportu albo nazwę i numer innego dokumentu tożsamości, a także dane osoby upoważnionej do odebrania zaświadczenia.

Wyborca, któremu wydano zaświadczenie o prawie do głosowania zostanie z urzędu skreślony ze spisu wyborców w miejscu stałego zamieszkania.

Należy zwrócić szczególną uwagę, aby nie utracić zaświadczenia o prawie do głosowania. W przypadku jego utraty, niezależnie od przyczyny, nie będzie

możliwe otrzymanie kolejnego zaświadczenia, ani wzięcie udziału w głosowaniu w obwodzie właściwym dla miejsca stałego zamieszkania.

- **Głosowanie w zakładach leczniczych, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych oraz oddziałach zewnętrznych takich zakładów i aresztów, a także w domach studenckich**

Wyborcy wpisani do rejestru wyborców, którzy będą przebywać w dniu wyborów w zakładach leczniczych, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych zostaną wpisani do spisów wyborców sporządzonych dla obwodów głosowania utworzonych w tych jednostkach i będą mogli głosować w tych obwodach. Dyrektor jednostki powiadomi osoby przebywające w jednostce o umieszczeniu ich w spisie wyborców.

Wyborcy wpisani do spisu wyborców w wyżej wymienionych jednostkach **zostaną z urzędu skreśleni ze spisu w miejscu stałego zamieszkania.**

Osoby, które przybędą do wyżej wymienionych jednostek w dniu wyborów, będą mogły głosować w obwodach utworzonych w tych jednostkach **tylko na podstawie zaświadczeń o prawie do głosowania.**

Na takich samych zasadach będą mogli głosować **wyborcy wpisani do rejestru wyborców przebywający w domach studenckich lub zespołach domów studenckich**, w których utworzono obwody głosowania.

3. **Głosowanie za granicą**

- **Głosowanie w obwodzie głosowania na podstawie zgłoszenia w sprawie wpisania do spisu wyborców**

Wyborca stale zamieszkały w Polsce i wpisany do rejestru wyborców, a przebywający czasowo za granicą w celu wzięcia udziału w głosowaniu powinien zgłosić właściwemu konsulowi zamiar głosowania w obwodzie głosowania utworzonym za granicą.

Zgłoszenia dokonuje się ustnie, pisemnie, telefonicznie, telegraficznie, telefaksem lub w formie elektronicznej. W zgłoszeniu podaje się:

— nazwisko i imiona,

- imię ojca,
- datę urodzenia,
- numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość, a także miejsce i datę jego wydania.
- **adres pobytu wyborcy za granicą** (adres, pod którym czasowo przebywa),
- adres stałego zamieszkania wyborcy w Polsce (adres, pod którym wyborca ujęty jest w rejestrze wyborców).

Zgłoszenia dokonuje się najpóźniej w 3. dniu przed dniem wyborów, tj. do dnia 23 maja 2019 r.

Obwody głosowania za granicą tworzy Minister Spraw Zagranicznych w drodze rozporządzenia. Wykaz tych obwodów będzie dostępny we wszystkich polskich placówkach dyplomatycznych i konsularnych oraz delegaturach Krajowego Biura Wyborczego i na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej www.pkw.gov.pl.

➤ **Głosowanie na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania.**

Wyborca stale zamieszkały w Polsce i wpisany do rejestru wyborców zamierzający głosować za granicą może otrzymać zaświadczenie o prawie do głosowania, o czym mowa w części dotyczącej głosowania w Polsce poza miejscem stałego zamieszkania.

Wyborca, który został wpisany przez konsula do spisu wyborców, również może otrzymać zaświadczenie o prawie do głosowania. Z zaświadczeniem takim można głosować w dowolnym obwodzie głosowania w Polsce, za granicą lub na polskim statku morskim.

Wniosek o wydanie zaświadczenia o prawie do głosowania składa się konsulowi, który sporządził spis wyborów, w którym wyborca jest ujęty. Wniosek należy złożyć **najpóźniej w 2. dniu przed dniem wyborów, tj. do dnia 24 maja 2019r.**

Analogicznie jak w przypadku zaświadczeń wydawanych w Polsce zaświadczenie o prawie do głosowania wyborca odbiera za pokwitowaniem osobiście albo przez upoważnioną pisemnie osobę.

Wyborca, któremu wydano zaświadczenie o prawie do głosowania zostanie z urzędu skreślony ze spisu wyborców sporządzonego przez konsula.

Należy zwrócić szczególną uwagę, aby nie utracić zaświadczenia o prawie do głosowania. W przypadku jego utraty, niezależnie od przyczyny, nie będzie możliwe otrzymanie kolejnego zaświadczenia, ani wzięcie udziału w głosowaniu w obwodzie właściwym dla w miejsca stałego zamieszkania.

4. **Głosowanie w obwodach głosowania utworzonych na polskich statkach morskich**

Wyborca stale zamieszkały w Polsce i wpisany do rejestru wyborców, a przebywający w dniu wyborów na polskim statku morskim, w celu wzięcia udziału w głosowaniu powinien złożyć kapitanowi statku wniosek o wpisanie do spisu wyborców w obwodzie utworzonym na statku, chyba, że posiada zaświadczenie o prawie do głosowania.

We wniosku podaje się:

- nazwisko i imiona,
- imię ojca,
- datę urodzenia,
- numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość, a także miejsce i datę jego wydania,
- adres stałego zamieszkania wyborcy w Polsce (adres, pod którym wyborca ujęty jest w rejestrze wyborców).

Wniosek o wpisanie do spisu wyborców w obwodzie utworzonym na polskim statku morskim składa się najpóźniej w 3. dniu przed dniem wyborów, tj. do dnia 23 maja 2019 r.

Obwody głosowania na polskich statkach morskich tworzy minister właściwy do spraw gospodarki morskiej w drodze rozporządzenia. Wykaz tych obwodów będzie

dostępny we wszystkich delegaturach Krajowego Biura Wyborczego oraz na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej www.pkw.gov.pl.

Do głosowania na polskich statkach morskich na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania mają zastosowanie odpowiednie zasady wskazane w części dotyczącej głosowania za granicą, z tym że wniosek o wydanie zaświadczenia składa się do kapitana statku.

IV. Dopisywanie wyborców do spisów w dniu głosowania

W dniu wyborów obwodowe komisje wyborcze dopisują do spisu wyborców jedynie tych wyborców, którzy:

- przedłożą zaświadczenie o prawie do głosowania,
- zostali pominięci w spisie wyborców, jeżeli udokumentują, że stale zamieszkują na terenie danego obwodu głosowania, a urząd gminy potwierdzi, że są ujęci w rejestrze wyborców, a urząd nie otrzymał zawiadomienia o utracie przez nich prawa wybierania lub o wpisaniu do spisu wyborców w innym obwodzie,
- zostali skreśleni ze spisu wyborców dla danego obwodu głosowania w związku z wpisaniem do spisu wyborców w szpitalu, domu pomocy społecznej, zakładzie karnym lub areszcie śledczym, jeżeli udokumentują, że opuścili tę placówkę przed dniem wyborów;
- chcą głosować w obwodzie utworzonym w zakładzie opieki zdrowotnej, domu pomocy społecznej, zakładzie karnym lub areszcie śledczym, a przybyli do tej jednostki przed dniem wyborów.

Zastępca Przewodniczącego
Państwowej Komisji Wyborczej

Wiesław Kozielowicz